

Svar på skriftligt spörsmål SSS 162/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om pensioner för ukrainska säsongarbetare

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 162/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Peter Östman /kd m.fl.:

På vilket sätt avser regeringen arbeta för att de pensionsavgifter som finländska arbetsgivare betalar för säsongarbetarna inte förblir outtagna i finländska pensions-fonder utan tillfaller arbetstagarna?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Arbetspensionslagarna innehåller bestämmelser om hur ålderspension tjänas in, när pensionen inleds och om ansökan av pensionen. Likabehandling är en av de centrala principerna i pensionssystemet i Finland, och det är viktigt att se till likabehandlingen av utländska arbetstagare som kommer till Finland. Enskilda arbetsgivare ska i enlighet med lagen om pension för arbetstagare (395/2006) försäkra alla sina arbetstagare i åldern 17–69 år, vars inkomst överskrider nedre gränsen för försäkringsskyldigheten. År 2022 är detta belopp 62,88 euro per månad. Eftersom den nedre gränsen för försäkringsskyldighet är låg, omfattar pensionsskyddet i praktiken allt förvärvsarbete, och även säsongarbetare omfattas av det lagstadgade pensionsskyddet.

Arbetspensionen i Finland har inte heller någon minimiförsäkringsperiod, eller en så kallad väntetid, utan allt arbete som utförs som försäkrad är pensionsgrundande i Finland. Denna egenskap i det finländska arbetspensionssystemet är av betydelse för säsongarbetare, eftersom även personer som arbetat endast en kort tid i Finland har rätt till arbetspension.

I det finländska pensionssystemet har ingen en egen ”pott” av arbetspensionsbesparingar, och de arbetspensionspremier som en försäkrad betalat hänförs inte direkt till hans pensions. Omvänt uttryckt består den pension som betalas ut till en pensionstagare inte uttryckligen av de arbetspensionspremier som han betalat.

Utomlands bosatta personers ställning och å andra sidan de underliggande tillgångarna för arbetspensionen tryggas genom att arbetspensioner betalas med stöd av inhemsk lag till en person oberoende av hemvistland eller nationalitet. Detta gäller såväl personer bosatta i ett EU- eller EES-land, Schweiz, Förenade konungariket eller ett land med vilket Finland har en bilateral

överenskommelse om social trygghet, som personer vars hemvistland inte har ingått en bilateral överenskommelse med Finland.

Tillgången på aktuell information är viktig med tanke på sökande av ålderspension. Den viktigaste information om fastställande av arbetspensionen i Finland och om sökande av pension finns på tolv språk på webbplatsen intofinland.fi. En gedigen informationsresurs om pensioner är till exempel webbplatsen tyoelake.fi som för tillfället innehåller information på finska och svenska samt på engelska, estniska och ryska. Där finns också formulären för pensionsansökan. Pensionsansökan kan lämnas in till Pensionsskyddscentralen, FPA eller vilket pensionsinstitut som helst; de vidareförmedlar ansökan till det rätta pensionsinstitutet i Finland. Den som söker pension behöver med andra ord inte veta hos vilken arbetspensionsanstalt hen är försäkrad i Finland. Personer bosatta utomlands kan också beställa ett arbetspensionsutdrag med uppgifter om alla pensionsgrundande inkomster till sin adress i utlandet.

Så som framkommer ovan tryggar det finländska arbetspensionssystemet på olika sätt utländska arbetstgares och i utlandet bosatta pensionstgares ställning.

Helsingfors 21.4.2022

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen